

**การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ
ของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
People's Participation in the Community without Bins
Project of Khaosamyod Town Municipality, Muang,
Lopburi**

ธนวัฒน์ มานะतिकานนท์ และ เชี่ยวชาญ อาศุวัฒนกุล**

Tanawat Manatikanon and Chiochan Arsuwattanakul

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี และ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอตกับผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 354 คน เก็บ

* นิสิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** รองศาสตราจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษาปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

รวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับสูง 2) ผลลัพธ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ อยู่ในระดับสูง 3) เพศ อายุ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ ความรู้ความเข้าใจ ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน, โครงการชุมชนไร้ถังขยะ, เทศบาลเมืองเขาสามยอต

Abstract

The objectives of the research were 1) to study people's participation in the Community without Bins Project of Khaosamyod Town Municipality, Muang District, Lopburi, 2) to study the result of People's participation and their satisfaction in Community without Bins Project, 3) to study the factors relating with people's participation in the project, and 4) to study the relationship between such factors and people's participation as well as satisfaction.

The sample group comprised of 354 persons. Questionnaires were used in data collection and analysed by a statistical software. Statistical tools used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, stepwise multiple regression, and Pearson's product-moment correlation coefficient at the .05 level of significance.

The results of the research showed that 1) people's participation in Community without Bins Project of Khaosamyod Town Municipality was at high level, 2) the project's result and people's satisfaction towards it were at high levels, 3) factors concerning people's sex, age, length of residence, expectations for the project, knowledge on the project, and community positions all had a relationship with people's participation in the project at the statistical significance of .05 and 4) people's participation was in relation to the project's result and people's satisfaction towards the project at the statistical significance of .05.

Key Word: People's Participation, Community without Bins Project, Khaosamyod Town Municipality

บทนำ

ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นการปกครองแบบประชาธิปไตยตั้งแต่ พ.ศ.2475 คือการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการปกครองของประชาชน (อันวา แดงโกเมน, 2550: 1) โดยมีการจัดระเบียบราชการบริหารแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วนคือ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย เพราะ

ประเทศไทยมีพื้นที่กว้างขวางยากที่รัฐบาลจะเข้าไปดูแลได้ทั่วถึง จึงต้องมีการบริหารราชการที่จะต้องกระจายอำนาจ เพื่อให้ท้องถิ่นได้สามารถช่วยเหลือตนเอง อันจะส่งผลให้เกิดความต้องการในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น (ลิขิต ธีรเวคิน, 2530: 306)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ฉบับปัจจุบันบัญญัติไว้ในหลายมาตราเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านต่าง ๆ อาทิ มาตรา 57 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาตรา 78 (3) รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึงตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ มาตรา 87 (1) รัฐต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของประชาชนและการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการกระจายอำนาจดังกล่าวประสบผลสำเร็จ คือการมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะเข้าร่วมคิดวางแผน ร่วมตัดสินใจร่วมดำเนินการกิจและร่วมตรวจสอบองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างโปร่งใสเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้กับท้องถิ่นเป็นสำคัญ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550)

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลาง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน โดยมีอำนาจหน้าที่ในการจัดสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตลอดทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ดังนั้น การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจึงต้องสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ตาม

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษาปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

แนวนโยบายกระจายอำนาจ ตลอดจนสนับสนุนให้การพัฒนาท้องถิ่นมีความยั่งยืน (พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นระบอบการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน โดยหลักการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนทุก ๆ คน ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงจุดมากที่สุด จึงจำเป็นต้องสร้างระบบกลไกความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องบทบาทและหน้าที่ให้ประชาชนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น สามารถรวมพลังในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และแก้ปัญหาตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นรูปธรรม และเพื่อส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชน สร้างกระบวนการเรียนรู้สำหรับการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน (อรทัย ก๊กผล, 2548: 7)

เทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เดิมเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ได้จัดตั้งเป็นเทศบาลเมืองเขาสามยอต เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2550 มีหมู่บ้านในการปกครองของเทศบาลตำบลเมืองเขาสามยอต 7 หมู่บ้าน 34 ชุมชน 10,388 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 28,389 คน ซึ่งการปกครองของเทศบาลเมืองเขาสามยอตประสบกับสภาพปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาเรื่องขยะมูลฝอย เนื่องจากเทศบาลเมืองเขาสามยอตได้ทำการจัดหาถังขยะไว้รองรับตามชุมชนต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการของชาวบ้าน ทำให้เทศบาลเมืองเขาสามยอตมีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก และปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ปัญหาที่ทิ้งขยะ ในปัจจุบันนี้เทศบาลเมืองเขาสามยอตยังไม่มีที่ทิ้งขยะเป็นของตนเอง จึงต้องเช่าที่ทิ้งขยะของเทศบาลเมืองลพบุรีเป็นรายเดือนอยู่ทุกเดือน (เทศบาลเมืองเขาสามยอต, 2555)

จากสภาพปัญหาข้างต้นดังกล่าว ภาคประชาชนตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดเก็บขยะ ประกอบกับเทศบาลประสบปัญหาไม่มีสถานที่ทิ้งขยะ ทางเทศบาลจึงได้นำชุมชนไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจร ณ

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษาปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว และได้นำมาปรับใช้ในเขตเทศบาล โดยจะไม่มีถึงขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองเขาสามยอต และชุมชนร่วมกันคัดแยกขยะ ลดปริมาณการเกิดขยะ เกิดเครือข่ายในรูปแบบวิทยาการชุมชนแลกเปลี่ยนความรู้ในการจัดการขยะซึ่งกันและกัน ปัจจุบันมีชุมชนจำนวน 11 ชุมชน จาก 34 ชุมชน เป็นชุมชนปลอดถึงขยะและทุกชุมชนได้เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถึงขยะ ผลการดำเนินงานส่งผลให้ปริมาณขยะจากเดิมวันละ 19 ตัน เหลือประมาณ 12 ตัน รอบการจัดเก็บนานขึ้น ใน 3 ปีที่ผ่านมา ประชาชนมีรายได้จากการคัดแยกขยะ และที่สิ่งสำคัญเกิดความรักและความสามัคคีในชุมชน (สถาบันพระปกเกล้า, 2555) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาขยะในชุมชน และเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตลอดจนสามารถตอบสนองการบริหารงานของเทศบาลให้บรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่จนสามารถบรรลุถึงเป้าหมายโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวทางแห่งรัฐ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดนโยบาย การตัดสินใจ การวางแผนพัฒนาชุมชน รวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการทำงานของเทศบาลเมืองเขาสามยอตได้ จึงต้องการศึกษาเกี่ยวกับ “การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถึงขยะของเทศบาลเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนากระบวนการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการไร้ขยะต่อไปในอนาคต และสามารถนำไปจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลในการแก้ไขปัญหาและการจัดทำโครงการอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

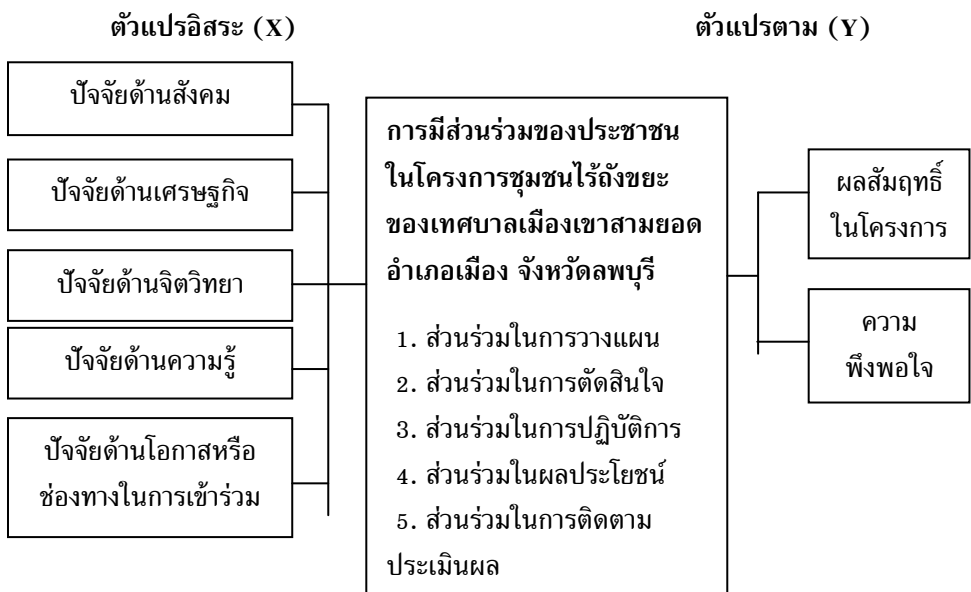
1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสสามยอดกับผลสัมฤทธิ์ และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่เข้าร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลเมืองเขาสامยอ อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

1. คำนวณจำนวนขนาดตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมด 3,094 คน โดยให้หลักของการคำนวณโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้จำนวนตัวอย่าง 354 คน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เพื่อทำการศึกษาโดยได้ขนาดของตัวอย่าง (บุญธรรม กิจปริตบวิสุทธิ, 2543: 88)

2. จัดแบ่งจำนวนตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งศึกษาจากประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอ อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี ตามประเภทของชุมชน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional stratified random sampling)

3. ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็น (Probability sampling) วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการนำเลขที่บ้านในแต่ละชุมชนทำการจับฉลากตามจำนวนตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านความรู้ และปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอ อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วยส่วนร่วมในการวางแผน ส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ส่วนร่วมในผลประโยชน์ และส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินคำตอบ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินคำตอบ

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินคำตอบ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หาคความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเสนอคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องหาคความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามแต่ละข้อให้ตรงตามจุดประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

2. การหาคความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่ทำการศึกษ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่ตัวอย่างในการวิจัย จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ไปทดสอบโดยการหาคค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามดังนี้ แบบสอบถามความคาดหวังของประชาชนต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เท่ากับ .822 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต เท่ากับ .848 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต เท่ากับ .933 แบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษาปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

เท่ากับ .819 และแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการชุมชนไร้
ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต เท่ากับ .838

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจสอบความ
ถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ต่อจากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้
จากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับ
สังคมศาสตร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ใช้อธิบายปัจจัยด้าน
สังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านความรู้ และปัจจัยด้าน
โอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้อธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ
ชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต และผลสัมฤทธิ์ของโครงการชุมชน
ไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้อธิบายค่าเฉลี่ยของการ
มีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต
และผลสัมฤทธิ์ของโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอ
เมือง จังหวัดลพบุรี

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Linear
Regression Analysis) ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม
ของประชาชน ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษาปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

ชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยออด ก็กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยออด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

5. ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's product moment correlation coefficient) ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยออดกับผลสัมฤทธิ์ของโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยออด และความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยออด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยออด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยออด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ผลการวิจัยพบว่า

เพศ ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 55.08 และเพศหญิง จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 44.92

อายุ ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 46.33 รองลงมาคืออายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 25.71 อายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษาปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

17.51 และ อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.45 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 34.75 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.49 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.21 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 15.82 และจบการศึกษาระดับอนุปริญญาตรี/ปวส. จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.73 ตามลำดับ

สถานภาพ ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 57.06 รองลงมาไม่มีสถานภาพโสด จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 27.97 และมีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.97 ตามลำดับ

ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนนี้ ระหว่าง 16-20 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 29.97 รองลงมาระหว่าง 11-15 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 24.04 ระยะเวลาที่อาศัยตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 17.73 ระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.97 และ 1-5 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.84 ตามลำดับ

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผลการวิจัยพบว่า

อาชีพ ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 รองลงมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 25.71 ประกอบอาชีพรับราชการ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 14.12 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 42 คน คิดเป็น 11.86 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 11.02 และประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.89 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 41.53

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษาปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 39.27 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001-30,000 บาท จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.56 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 30,001-40,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.65 ตามลำดับ

3. ปัจจัยด้านจิตวิทยา ได้แก่ ความคาดหวังของประชาชนในประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับจากโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอດ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีภาพรวมของความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับจากโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอດ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01

4. ปัจจัยด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอດ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีภาพรวมของความรู้เกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอດ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.95

5. ปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน และการเข้าร่วมกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า

ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 51.41 รองลงมา มีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชนเป็นคณะกรรมการชุมชน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 21.47 มีตำแหน่งเป็นเจ้าของที่เทศบาล จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.28 มีตำแหน่งเป็นประธานชุมชน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.76 และมีตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.08 ตามลำดับ

การเข้าร่วมกิจกรรม ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอດ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 81.92 และไม่เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอດ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.08 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอດ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้แก่ ส่วนร่วมในการ

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษาปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

วางแผน ส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ส่วนร่วมในผลประโยชน์ ส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี (n=354)

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ส่วนร่วมในการวางแผน	3.95	0.45	สูง
2. ส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.00	0.45	สูง
3. ส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	4.03	0.48	สูง
4. ส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.98	0.42	สูง
5. ส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	3.97	0.46	สูง
ภาพรวม	3.99	0.35	สูง

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ การมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ภาพรวม อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 โดยแยกเป็นส่วนร่วมในการปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 และส่วนร่วมในการวางแผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ตามลำดับ ซึ่งล้วนแล้วแต่อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมสูงทุกด้าน

ส่วนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอตภาพรวม อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่า เทศบาลของเทศบาลเมืองเขาสามยอต สามารถลดความถี่ในการเก็บขยะมาเป็นอย่างดีน้อย

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษาปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

สัปดาห์ละ 2 วันตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.07 รองลงมาคือ ชุมชนสามารถสร้างรายได้จากการจัดการขยะในปี 2555 ได้จำนวน 238,032 บาท เกินจำนวนเป้าหมายของรายได้ที่ตั้งไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต สามารถลดปริมาณขยะของแต่ละชุมชนได้ร้อยละ 33 มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.96 ตามลำดับ ซึ่งล้วนแล้วแต่อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมสูงทุกข้อ

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการชุมชนไร้ถังขยะภาพรวม อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่า 3.98 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่า ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.05 รองลงมาคือ มีความพึงพอใจต่อผลลัพธ์จากการทำน้ำหมักชีวภาพและการทำขยะหมเพื่อไว้ใช้ในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และมีความพึงพอใจต่อปริมาณขยะที่ลดลงภายหลังการดำเนินโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.93 ตามลำดับ ซึ่งล้วนแล้วแต่อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมสูงทุกข้อ

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 3) เพื่อศึกษาปัจจัยการที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชน

ไร้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอกับผลสัมฤทธิ์ และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอมืองจังหวัดลพบุรี โดยผลการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งหมด 3 สมมติฐานหลักแบ่งเป็น 11 สมมติฐานย่อย ปรากฏผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2 สมมติฐานหลัก 6 สมมติฐานย่อย มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านความรู้ และปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี ดังนี้ 1) เพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก เนื่องจากประชาชนที่เข้าร่วมของโครงการชุมชนไร้ถึงขยะที่เป็นเพศชายมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถึงขยะสูงกว่าเพศหญิง จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กวินา คำก้อน (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลห้วยผึ้ง อำเภอมืองจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานเทศบาลห้วยผึ้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าเพศชายมีส่วนร่วมมากกว่าเพศหญิง 2) อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือประชาชนที่มีอายุมากยอมเห็นถึงประโยชน์ในการร่วมกิจกรรมมากกว่าประชาชนที่มีอายุน้อย ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อนุกุล ศรีปัจฉิม (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอมือง จังหวัดหนองคายที่แตกต่างกัน 3) ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชนเป็นระยะเวลานานยอมเห็นถึงประโยชน์ที่ชุมชน

ได้รับจากโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอตมากกว่าประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชนเป็นเวลาน้อยกว่า ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อีริชท์ สุตเสมอใจ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดึก อำเภอศรีสัชนาลัย ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยในชุมชนที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดึก อำเภอศรีสัชนาลัยที่แตกต่างกัน 4) ความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอต จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ยิ่งประชาชนมีความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการชุมชนไร้ถังขยะมากเท่าใด การมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอตจะยิ่งมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประภาพร ศรีสถิตธรรม (2543) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม: ศึกษาเฉพาะกรณีของชุมชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครราชสีมา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน 5) ความรู้ความเข้าใจในโครงการมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอต เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ยิ่งประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในโครงการมากเท่าใด การมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอตจะยิ่งมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประภาพร ศรีสถิตธรรม (2543) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม: ศึกษาเฉพาะกรณีของชุมชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครราชสีมา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน 6) ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอต

เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ประชาชนที่มีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน ย่อมต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเป็นอย่างดี เพื่อถ่ายทอดและประสานงานแก่ผู้นำชุมชนต่างๆ ในการรณรงค์ให้ประชาชนเข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต ดังนั้นย่อมต้องมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะมากตามไปด้วย ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประภาพร ศรีสถิตธรรม (2543) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม: ศึกษาเฉพาะกรณีของชุมชนในเขตเทศบาลนครจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีตำแหน่งต่างกัน ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยด้านสังคมในด้านเพศ อายุ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอต จากลักษณะเช่นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการสรรหาผู้ประสานงานโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มอายุเข้าไปมีบทบาทในโครงการชุมชนไร้ถังขยะมากขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคลมากยิ่งขึ้น และเทศบาลควรมีการเปิดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ประชาชนที่เข้ามาอาศัยในชุมชนใหม่ๆ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการและอาจจะมีส่วนร่วมในโครงการกันมากยิ่งขึ้น 2) ปัจจัยด้านจิตวิทยาในด้านความคาดหวังประโยชน์หรือผลตอบแทนในโครงการ ผู้วิจัยเห็นว่าในแต่ละปีเทศบาลควรมีการเปิดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ประชาชนได้เล็งเห็นประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับจากโครงการมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการมากยิ่งขึ้น 3) ปัจจัยด้านความรู้ในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ ผู้วิจัยเห็นว่าเทศบาล

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษาปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

ควรมีการเปิดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการเป็นประจำทุกปี เพื่อเปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่ได้เสนอแนะแนวความคิดและได้รับความรู้ความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาอย่างถูกวิธีในการดำเนินการตามโครงการที่เทศบาลตั้งขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น 4) ปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วมในด้านตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน ผู้วิจัยเห็นว่าการเทศบาลควรมีการส่งเจ้าหน้าที่ของเทศบาลไปร่วมการอบรม สัมมนา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการมากยิ่งขึ้น เพื่อที่สามารถประสานงานและให้ความรู้แก่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายขอบเขตการศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีเนื้อหาครอบคลุมไปถึงโครงการอื่น ๆ เช่น งานพัฒนาคุณภาพชีวิต งานพัฒนาเยาวชน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการชุมชนในเทศบาลที่ดีในอนาคต

2. ควรขยายขอบเขตประชากรที่ใช้ในการศึกษาให้รวมไปถึงผู้บริหารของเทศบาล เนื่องจากเป็นผู้ริเริ่มโครงการ โดยการใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและการจัดการขยะต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

กวีนา คำก้อน. 2552. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลห้วยผึ้ง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

เทศบาลเมืองเขาสامยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี. 2555. ข้อมูลทั่วไป. ค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2555 จาก khaosamyod.net

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษาปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

ธีระยุทธ สุดเสมอใจ. 2550. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2543. สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.

ประภาพร ศรีสถิตย์ธรรม. 2543. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม: ศึกษาเฉพาะกรณีของชุมชนในเขตเทศบาลนครจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พระปกเกล้า, สถาบัน. 2545. รายงานการวิจัย การศึกษาเพื่อพัฒนาดัชนีวัดผลการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่ดี. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542.

พิพัฒน์ คันธธา. 2546. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชนบท: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550.

ลิขิต ธีรเวคิน. 2530. วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สงวน พรชัยสิริอรุณ. 2543. ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล บางโหนด อ.เมือง จ.สมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษาปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2556)

อนุกุล ศรีปัจฉิม. 2550. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. วิทย
นิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อรทัย กักผล. 2548. Best Practices ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี:
สถาบันพระปกเกล้า.

อันวา แดงโกเมน. 2550. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอิฐ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.
วิทยานิพนธ์ สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระ
นคร.